

Muistio Piraattipuolue r.p.:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2022–19.4.2023

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen ennen vuotta 2023 rekisteröityihin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin ja naisjärjestöihin sekä lähiyhteisöihin. Piraattipuolue r.p.:n osalta tarkastus kohdistui ajanjaksoon 1.1.2022–19.4.2023. Puolue on poistettu puolerekisteristä 19.4.2023.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 36 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2025 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen, tarkastaja Elina Nordström, ylitarkastaja Hanna Surakka, johtava tilintarkastaja Minna Tyrväinen ja ylitarkastaja Malviina Vahtera. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 29.5.2024. Puolue on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 11.10.2024. Tarkastukseen osallistui Piraattipuolue r.p.:stä taloudenhoitaja Pasi Vähämartti.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle omat tilinpäätöstietonsa: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä, jos puolue on saanut puoluelain 9 §:n mukaista valtionavustusta.

Piraattipuolue r.p. on toimittanut vuoden 2022 tilinpäätöstiedot puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Vuoden 2023 tilinpäätöstiedot toimitettiin järjestelmään tarkastuksen jälkeen, lukuun ottamatta vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyä. Puuttuva vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittely vuodelta 2023 tulee lisätä järjestelmään. Puoluelain 9 d §:n mukaan puolueen asiakirjat ja tiedot toimitetaan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun puolueen tilinpäätös on vahvistettu.

Vuoden 2023 osalta puolue on toimittanut tilintarkastuskertomuksen sijaan toiminnantarkastuskertomuksen. Tilintarkastuslain mukaan kaikkien yhdistysten velvollisuutena ei ole valita tilintarkastajaa. Osa yhdistyksistä, joihin puoluelain 9 c §:ää ei sovelleta, voi valita toiminnantarkastajan, joka laatii toiminnantarkastuskertomuksen. Puoluelaisissa ei ole huomioitu toiminnantarkastajan valintaa ja toiminnantarkastuskertomusta vaan ainoastaan tilintarkastuskertomus. Valtiontalouden tarkastusvirasto kuitenkin julkaisee myös toiminnantarkastuskertomukset.

Kirjanpidon menettelyt puolerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt olennaista raportoitavaa puolueen kirjanpidon menettelyistä puolerahoituksen näkökulmasta.

Puolerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Piraattipuolue r.p. ei ollut tehnyt vuodelta 2022 ajantasaisia ilmoituksia. Puolue oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2023 yhteensä 1 500 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että Piraattipuolue r.p. on aiemmin kerännyt varoja poliittiseen toimintaan virtuaalivaluuttoina. Puolue ei tarkastuksessa saatujen tietojen perusteella ole vastaanottanut virtuaalivaluuttoja tarkastusajankohtana. Puolue on lopettanut vuonna 2023 virtuaalivaluuttojen pankkitilin ja tilillä olleet varat on siirretty puolueen pankkitilille.

Puoluelain 8 b §:n mukaan puolue, puolueyhdistys ja puolueen lähiyhteisö eivät saa vastaanottaa tukea, jonka antajaa ei voida selvittää. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan virtuaalivaluuttana annetun tuen antajaa ei voida toistaiseksi tunnistaa luotettavasti. Tästä syystä se suosittelee puolueita pidättäytymään virtuaalivaluuttana annetuista lahjoituksista (tai luopumaan virtuaalivaluuttojen käytöstä). Näin suositellaan toimittavan niin kauan, kunnes virtuaalivaluuttamaksujen välittäjät mahdollistavat lahjoittajan luotettavan tunnistamisen.

Malviina Vahtera
Ylitarkastaja

JAKELU Piraattipuolue ry.